

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

8. Quo iure fundata sit Ecclesiastica immunitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

habebant conditiones requisitas à Concil. Trident. videlicet, vt sint beneficiati, habitum & tonsuram gerentes alicui Ecclesiæ ex mandato Episcopi inferunt. Clericus tamen non statim amittit priuilegium fori, si semel atque iterum deponat habitum, sed si consuetudinem non ferendi habuerit; si postea tamen sine fraude resumpserit, recuperat priuilegium, imò si nunquam ferat habitum, non amittit priuilegium fori, nisi ab Episcopo ter monitus incorrigibilem se ostenderit.

Priuilegium fori trahit secum exemptionem à 3 tribus.

Clerici coniugati, qui cum vna eaq; virgine con- 4 traxerunt, si tonsuram & vestem Clericalem deseruerint Ecclesiæ seruiant Canonis priuilegium & exemptionis fori in causis criminalibus retinent.

Religiosus nouitius ob crimen in Monasterio 5 commissum à seculari Iudice etiam postquam ad seculum rediit puniri non potest.

Mora quæstione de iurisdictione inter iudicem 6 Ecclesiasticum & secularem decet magis ad Ecclesiasticam cognitionem pertinere, tanquam maiore auctoritate præditum, si tamen notorium sit, exemptionem inanem, & solum fallendicausâ oppositam secularis Iudex procedere potest.

C A P. VIII.

Quo iure fundata sit Ecclesiastica immunitas.

Exemptio Ecclesiasticorum à seculari magistra- 1 tu, tum quo ad personas, tum quo ad bona ipsorum à diuino iure proficiscitur, legibus autem ciuilibus & canonicis declarata & confirmata est, Prob.

Kkk 3 Primò

Primò, Authoritate Pontificum Concil. Tridenti.
 Secundò, probatur ratione. Nulla potestas siue iurisdictione propria virtute extendit, se ultra limites seu genus sui obiecti tanquam proprios limites. Ecclesiastica autem & bona sunt extra obiectum, & proprios limites iurisdictionis secularis, Ergo ad ea se secularis iurisdictione extendere non potest, per se ac propria virtute, sed tantum ex commissione alterius videlicet Ecclesiasticæ potestatis. Maior certa est: Minor probatur. Cum enim materia siue obiectum cuiuscunq; potestatis sumenda sit ex proprio fine ipsius, sequitur potestatis civilis, quæ per se ac directe ad finem temporalem ordinatur propriam materiam ac obiectum esse oportere res temporales ac politicas, non item sacras, ad quas numerantur personæ sacræ, id est, diuino cultui peculiariter dedicatæ loca bona, quæ vel ad Ecclesiam ornatum vel ministrorum sustentationem spectant. Ergo hæc omnia sunt extra obiectum secularis iurisdictionis & proprie ad Ecclesiasticam potestatem pertinent.

2 In veteri lege sacerdotes & Leuitæ exempti erant à iurisdictione & tributis aliarum tribuum, Num. 3. Exod. 30. Licet verò leges istæ desierint, tamen inde colligitur, quod quanto nunc dignioris sacerdotum ministri sunt Clerici, tanto magis dictæ immunitatis priuilegia in ipsis locum habere oportere.

3 Laici Clericis gradu inferiores, eisq; infesti sunt, vnde si in eos potestatem haberent, frequenter ea abuterentur. Deinde quo ad tributum Christus Math. 17. Communicauit priuilegium exemptionis B. Perro, Vicentio, sic consequenter etiam familiaræ eius id est reliquis personis Ecclesiasticis.

4 Summus Pontifex & Concilium generale ob in-

nam causam seculari magistratui aliquam iurisdictionem vel exactionem in Clericos committere aut permittere possunt, si sine scandalo aut maioris mali periculo prohibere non valeant, qua ratione etiam Christus tributum pro se, & S. Petro exsoluit, ne exactores scandalizaret.

C A P. I X.

Quibus modis immunitas Ecclesiastica violari soleat.

Ecclesiastica immunitas duobus modis violari potest, vel solo facto vel prætenta potestate seu iurisdictione, qui modus violationis longè grauior est facto. Si clericum quis percutiat, aut tributum etiam simul exiguum exigit, quia iniuria grauis & percussio sacri regium.

Plures sunt speciales modi, quibus Ecclesiastica immunitas violatur. Primus: Si secularis Iudex Ratum ex Ecclesia extrahere præsumat, præterquam in casibus iure canonico concessis. Et præcipitur antiquitas, vt si monitus desistere nolit, excommunicetur. Secundus, Si domini temporales in domibus Ecclesiarum hospitium sibi vendicent, tanquam iure debitum. Tertius, Si secularis Iudex Clericos tanquam reos ad tribunal trahere præsumat id sub pœna excommunicationis. Quartus, si temporales potestates Ecclesias & personas Ecclesiasticas angariis, tributis, & exactionibus grauent. Excommunicatio Bullaris lata. Quintus, si exigant gabellas ab Ecclesiis, & personis Ecclesiasticis pro rebus ipsarum propriis. At excommunicatio hæc Papæ videtur hodie reseruata. Sextus, Usurpantes redditus